

فصل اول - کلیات

ماده ۱- حوزه های انتخابیه مجلس خبرگان و تعداد منتخبین آنها در سراسر کشور به شرح جدول پیوست است.

ماده ۲- انتخابات خبرگان به صورت عمومی و با رأی مخفی و به طور مستقیم می باشد.

ماده ۳- در صورتی که در دور اول اخذ رأی برای يك یا ند نفر از نامزدهای انتخاباتی اکثریت مطلق حاصل نشود، انتخابات به دور دوم کشیده می شود.

در دور دوم انتخابات، فقط به تعداد دو برابر عده خبرگان باقی مانده مورد نیاز از بین دارندگان آراء دور اول حوزه انتخابیه به ترتیب رأی شرکت خواهند نمود و نامزد جدیدی نمی توان اضافه کرد. اگر تعداد نامزدهای باقیمانده به تعداد دو برابر مورد نیاز نباشد باز هم انتخابات انجام می شود مگر اینکه نامزدها فقط به تعداد مورد نیاز یا کمتر باشند. در این صورت انتخابات دوباره آغاز می گردد.

ماده ۴- در صورتی که در دوم اخذ رأی آرای دو یا چند نفر از نامزدها مساوی باشد و طبق جدول تعداد خبرگان حوزه انتخابیه انتخاب يك یا چند نفر از نامزدهایی که آراء مساوی دارند ضرورت پیدا کند، ملاک انتخاب قرعه می باشد که در جلسه مشترک هیأت اجرائی مرکز حوزه انتخابیه و ناظرین شورای نگهبان در استان خواهد گرفت.

▪ **تبصره-** نامزدهای انتخابات در صورت تمایل می توانند در جلسه قرعه کشی شخصاً و یا با اعزام فقط يك نفر نماینده شرکت نماینده شرکت نمایند. تریخ و محل قرعه کشی باید حداقل ۲۴ ساعت قبل به داوطلبان ذریبط ابلاغ گردد.

ماده ۵- در دور دوم انتخابات اگر بعضی از نامزدهای دارای آراء بیشتر از شرکت در انتخابات منصرف شوند و یا منصرف شوند و یا فوت نمایند، به جای آنها از میان بقیه دارندگان رای در دور اول به ترتیب تعداد رای شرکت می کنند و در این مرحله نامزد جدیدی نمی توان اضافه نمود.

▪ **تبصره-** انصراف نامزدهای انتخاباتی از شرکت در انتخابات باید تا سه روز قبل از روز اخذ رای (۷۲ ساعت قبل از شروع اخذ رای) کتیباً به دفتر فرمانداری شهرستان مرکز استان اعلام شود و بعد از پایان مهلت، استعفاء پذیرفته نشده و انتخابات تا حصول نتیجه ادامه می یابد.

ماده ۶- مسئولیت نظارت بر انتخابات خبرگان، بر عهده شورای نگهبان است.

ماده ۷- در هر دوره انتخاباتی، هر شخص واجد شرایط، فقط می تواند یکبار و در يك شعبه اخذ رأی با ارائه شناسنامه رأی بدهد.

▪ **تبصره-** کلیه رأی دهندگان دور دوم منحصراً در حوزه انتخابیه ای که در دور اول انتخابات رأی داده اند، شرکت خواهند نمود.

ماده ۸- اخذ رأی در سراسر کشور در يك روز و حداقل به مدت ۱۰ ساعت به عمل می آید و در صورت لزوم قابل تمدید می باشد.

▪ **تبصره-** تشخیص ضرورت و مدت تمدید اخذ رأی به عهده وزیر کشور است.

فصل دوم - شرایط انتخاب کنندگان و انتخاب شوندهگان

ماده ۹- انتخاب کنندگان باید دارای شرایط زیر باشند.

- الف - تابعیت جمهوری اسلامی ایران
- ب - داشتن پانزده سال تمام در روز اخذ رأی دور اول

ماده ۱۰- اشخاص زیر از حق انتخاب کردن، محرومند.

- الف - صغار و مجانین
- ب - محرومین از حقوق اجتماعی

ماده ۱۱- انتخاب شوندهگان باید دارای شرایط زیر باشند.

- الف - اشتهار به دیانت و وثوق و شایستگی اخلاقی
- ب - آشنائی کامل به مبانی اجتهاد، با سابقه تحصیل در حوزه های علمیه بزرگ، در حدی که بتوانند افراد صالح برای مرجعیت و رهبری را تشخیص دهند.
- ج - بینش سیاسی، اجتماعی و آشنائی با مسائل روز
- د - معتقد بودن به نظام جمهوری اسلامی ایران
- ه - نداشتن سوابق سوء سیاسی و اجتماعی
- **تبصره ۱-** داوطلبان عضویت در مجلس خبرگان، باید گواهی سه نفر از استادان معروف درس خارج حوزه های علمیه مبنی بر واجد شرایط بودن خود را در زمان ثبت نام ارائه و تسلیم دارند.
- **تبصره ۲-** کسانی که رهبر صریحاً و یا ضمناً اجتهاد آنان را تأیید کرده است و کسانی که در مجامع علمی یا نزد علماء بلاد خویش شهرت به اجتهاد دارند نیازمند به ارائه گواهی مذکور نمی باشند.
- **تبصره ۳-** شرط سکونت، تولد و توطن در حوزه انتخابیه برای انتخاب کنندگان و انتخاب شوندهگان لازم الرعایه نیست.
- **تبصره ۴-** چنانچه اعضاء شورای نگهبان داوطلب نمایندگی مجلس خبرگان گردند نمی توانند نسبت به انتخابات استانی که از آنجا داوطلب شده اند نظارت و اتخاذ تصمیم نمایند.

فصل سوم - نحوه اعلام داوطلبی و رسیدگی به صلاحیت داوطلبان

ماده ۱۲- پس از وصول دستور مقام رهبری یا شورای رهبری مبنی بر انجام انتخابات خبرگان، وزارت کشور موظف است حداکثر ظرف ده روز مراتب و تاریخ شروع ثبت نام داوطلبان را با استفاده از وسائل ارتباط جمعی به اطلاع عموم برساند.

- **تبصره-** فرماندار مراکز حوزه های انتخابیه (فرمانداران شهرستان های مراکز استان) موظفند تاریخ شروع و محل ثبت نام و شرایط آن را با انتشار آگهی و استفاده از رسانه های گروهی به اطلاع داوطلبان و اهالی حوزه انتخابیه (استان) برسانند. این آگهی باید حداقل پنج روز قبل از تاریخ شروع ثبت نام منتشر گردد.

ماده ۱۳- داوطلبان عضویت در مجلس خبرگان، باید چهارده روز از تاریخ شروع ثبت نام شخصاً یا به وسیله نماینده قانونی به فرمانداری مرکز استان مراجعه و پرسشنامه اعلام داوطلبی را تکمیل و همراه با فتوکپی کلیه اوراق شناسنامه و ۱۲ قطعه عکس جدید ۴ * ۶ خود به انضمام گواهی سه نفر از اساتید درس خارج حوزه های علمیه به فرمانداری مرکز استان تسلیم و رسید دریافت دارند.

ماده ۱۴- فرماندار مرکز استان موظف است بلافاصله بعد از پایان مهلت ثبت نام سوابق و مدارك داوطلبان را در اختیار هیأت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه قرار دهد. هیأت اجرایی مذکور مکلف است با حضور ناظران شورای نگهبان حداکثر ظرف سه روز با بررسی سوابق و مدارك داوطلبان نظریه صریح و مستدل خود را نسبت به هر يك از داوطلبان جداگانه و به تفکیك و با تنظیم صورت جلسه اعلام دارد. فرمانداری شهرستان مرکز استان باید بدون اتلاف وقت و به محض دریافت نظریه هیأت اجرایی اصل و دو نسخه از فتوکپی پرسشنامه و سه برگ فتوکپی کلیه اوراق شناسنامه و ۶ قطعه عکس و اصل و دو برگ فتوکپی گواهی اساتید درس خارج حوزه علمیه مربوط به هر يك از داوطلبان را همراه با دو نسخه صورت جلسه حاوی نظریه هیأت اجرایی وسیله پیک مخصوص و مطمئن سریعاً به ستاد انتخابات کشور ارسال دارد.

ماده ۱۵- ستاد انتخابات کشور پس از دریافت مدارك مربوط به ثبت نام داوطلبان دو نسخه از مدارك مذکور را به هیأت نظارت مرکزی تسلیم می دارد، و هیأت اگر نظری داشته باشد اضافه کرده و فتوکپی شناسنامه و اصل پرسشنامه و گواهی اساتید را در اختیار شورای نگهبان قرار می دهد.

ماده ۱۶- شورای نگهبان ظرف هفت روز از تاریخ وصول مدارك داوطلبان هر استان رسیدگی لازم معمول و نظر خود را به وسیله هیأت نظارت مرکزی به ستاد انتخابات کشور اعلام می دارد.

ماده ۱۷- ستاد انتخابات کشور موظف است بلافاصله پس از وصول نظریه کتبی شورای نگهبان اسامی داوطلبان تأیید شده هر استان را با استفاده از رسانه های گروهی (رادیو و تلویزیون) به اطلاع عموم رسانده و مراتب را به فرمانداری مرکز حوزه انتخابیه اعلام دارد.

ماده ۱۸- فرمانداران مراکز حوزه انتخابیه بلافاصله پس از دریافت اسامی داوطلبان مراتب را ضمن انتشار آگهی با استفاده از رسانه های گروهی به اطلاع اهالی حوزه انتخابیه (استان) می رسانند.

فصل چهارم – تبلیغات

ماده ۱۹- به منظور تضمین برخورداری یکسان نامزدهای خبرگان از امکانات دولتی و بازرسی و کنترل نحوه تبلیغات نامزدها، در هر استان کمیسیونی به نام کمیسیون بازرسی تبلیغات انتخاب خبرگان در محل استانداری و بنا به دعوت استاندار تشکیل می گردد. ماده ۲۰ اعضای کمیسیون بازرسی تبلیغات انتخابات خبرگان عبارتند از :

- ۱- استاندار
- ۲- دادستان عالی ترین دادگاه محلی
- ۳- رئیس ناظران شورای نگهبان در استان یا نماینده منتخب شورای نگهبان
- ۴- مدیر یا سرپرست صدا و سیما جمهوری اسلامی مرکز استان یا استان مجاوری که صدا و سیما دارد

ماده ۲۱- برنامه های تبلیغاتی رادیو تلویزیون نامزدهای انتخابات خبرگان باید قبل از پخش، ضبط شود و از نظر کمیسیون بازرسی تبلیغات بگذرد.

ماده ۲۲- نامزدهای انتخاباتی خبرگان که صلاحیت آنان توسط شورای نگهبان تأیید و از طرف وزارت کشور اعلام شده، هر يك حق دارند به طور مساوی از امکانات صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران در مرکز استان استفاده نمایند.

ماده ۲۳- فعالیت های انتخاباتی نامزدها، رسماً از تاریخ اعلام اسامی آنها وسیله وزارت کشور شروع، و ۲۴ ساعت قبل از شروع اخذ رأی خاتمه می پذیرد.

ماده ۲۴- فعالیت انتخاباتی دور دوم از تاریخ اعلام رسمی نتایج قطعی آراء دور اول شروع و تا ۲۴ ساعت قبل از شروع اخذ رأی دور دوم، ادامه می یابد.

ماده ۲۵- نامزدهای خبرگان، با هر سمتی که داشته باشند به طور یکسان مشمول این مقررات بوده و نباید تحت هیچ عنوان، بیش از آنچه توسط کمیسیون بازرسی تبلیغات تعیین شده، از صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران استفاده نمایند. صدا و سیما نیز نباید از هنگام انتشار پذیرش نامزدی تا تعیین نتیجه برنامه های دیگر آنها را پخش کند.

ماده ۲۶- استفاده از وسائل، پرسنل، و سایر امکانات اداری دولتی و مؤسسات وابسته به دولت و نهادهای انقلاب اسلامی که از بودجه عمومی کشور استفاده می نمایند، برای تبلیغات کلیه نامزدهای خبرگان، اکیداً ممنوع است.

ماده ۲۷- الصاق اعلامیه، پوستر، و هرگونه آگهی تبلیغاتی روی علائم راهنمایی، تابلوی بیمارستان ها و تابلوی مدارس و سایر مؤسسات آموزشی و سازمان های عمومی و ادارات دولتی و سازمان های وابسته به دولت و اتومبیل های دولتی و اتوبوس های شرکت واحد اتوبوسرانی در سراسر کشور ممنوع بوده و مأمورین انتظامی مکلفند نسبت به برداشتن و از بین بردن چنین اوراق تبلیغاتی اقدام نمایند و در صورت مشاهده متخلفین، آنان را جلب و به منظور تعقیب قانونی به مقامات قضائی تحویل دهند.

- **تبصره-** در صورتی که مطبوعات و نشریات یومیه، هفتگی و ماهانه، در زمان ممنوعیت تبلیغات انتخابات، عکس و خبر و مطالبی بر له یا علیه یکی از نامزدهای خبرگان چاپ و منتشر نمایند، ناشر یا ناشرین بر طبق مقررات مسئول خواهند بود.

ماده ۲۸- گزارش هرگونه سوء استفاده تبلیغاتی یا تخلف از مقررات قانونی، در کمیسیون بازرسی تبلیغات استان مورد بررسی قرار می گیرد و در صورت اثبات تخلف مراتب رسماً از طریق وسائل ارتباط جمعی وسیله استاندار به اطلاع عمومی خواهد رسید.

فصل پنجم – هیأت اجرایی و وظایف آن

ماده ۲۹- ظرف پنج روز از تاریخ اعلام وزارت کشور از طریق رسانه های گروهی مبنی بر شروع انتخابات خبرگان و قبول داوطلبی در مرکز هر استان هیأت اجرایی انتخابات به ریاست فرماندار یا سرپرست فرمانداری شهرستان مرکز استان و باعضویت رئیس کل یا سرپرست دادگستری استان، مدیر کل یا سرپرست اداره کل آموزش و پرورش استان، مدیر کل یا سرپرست اداره کل ثبت احوال استان و پنج نفر از معتمدین که لااقل يك نفر از پنج نفر روحانی باشد تشکیل می گردد.

- **تبصره-** در استان های که دادگستری استان تشکیل نشده، بالاترین مقام قضائی مرکز استان، به جای رئیس کل دادگستری استان، عضویت هیأت اجرایی را خواهد داشت.

ماده ۲۰- نحوه تعیین ۵ نفر مذکور در ماده ۲۹ بدین صورت است:

فرماندار مرکز استان، رئیس کل دادگستری، مدیر کل آموزش و پرورش و مدیر کل ثبت احوال تشکیل جلسه داده، ۲۵ نفر از روحانیون و معتمدین اقدار مردم حوزه انتخابیه را انتخاب و با تنظیم صورت جلسه به فرماندار مرکز استان معرفی می نمایند.

ماده ۲۱- ۲۵ نفر معتمدین منتخب موضوع ماده ۳۰ بنا به دعوت فرماندار مرکز استان ظرف دو روز پس از انتخاب، تشکیل جلسه داده و پس از حضور دو سوم مدعوین (۱۷ نفر) از بین خود یا خارج، ۵ نفر را به عنوان معتمدین اصلی و ۵ نفر را به عنوان معتمدین علی البدل هیات اجرایی با رای مخفی و به اکثریت نسبی آراء انتخاب می نمایند.

ماده ۲۲- فرماندار مرکز استان مکلف است از ۵ نفر معتمدین اصلی انتخاب شده برای شرکت در جلسات هیات اجرایی انتخابات خبرگان حوزه انتخابیه دعوت به عمل آورد.

ماده ۲۳- بلافاصله پس از اعلام وزارت کشور از طریق رسانه های گروهی فرماندار مرکز استان موظف است که دستور تشکیل هیات اجرایی شهرستان های تابعه استان صادر و به فرمانداری مربوطه ابلاغ نماید.

ماده ۲۴- پس از وصول دستور فرماندار مرکز حوزه انتخابیه (فرماندار شهرستان مرکز استان) در مرکز هر شهرستان هیات اجرایی شهرستان به ریاست فرماندار یا سرپرست فرمانداری و با عضویت عالی ترین مقام قضائی دادگستری شهرستان و آموزش و پرورش و ثبت احوال و ۵ نفر از روحانیون و معتمدین شهرستان تشکیل می شود. برای انتخاب روحانیون و معتمدین عضو هیات اجرایی شهرستان، مقامات اداری هیات اجرایی در اولین جلسه خود ۲۵ نفر از اقدار مختلف مردم شهرستان را انتخاب و با تنظیم صورت جلسه به فرماندار معرفی می نماید.

ماده ۲۵- فرماندار مکلف است بلافاصله پس از دریافت اسامی ۲۵ نفر روحانیون و معتمدین منتخب مقامات اداری هیات اجرایی شهرستان از آنان دعوت به عمل آورد که حداکثر ظرف دو روز تشکیل جلسه دهند.

ماده ۲۶- ۲۵ نفر روحانیون و معتمدین موضوع ماده ۲۴ پس از حضور و دو سوم مدعوین (۱۷ نفر) از بین خود یا خارج ۵ نفر را به عنوان معتمدین اصلی و ۵ نفر را به عنوان معتمدین علی البدل هیات اجرایی با رای مخفی و اکثریت نسبی آراء انتخاب و با تنظیم صورت جلسه به فرماندار معرفی می نماید تا نسبت به دعوت آنان برای شرکت در جلسات هیات اجرایی دعوت به عمل آورد

ماده ۲۷- بلافاصله پس از انتخاب معتمدین و تشکیل هیات اجرایی مرکز شهرستان فرماندار موظف است دستور تشکیل هیات اجرایی بخش های تابعه را صادر و به بخشداران مربوطه ابلاغ نماید.

ماده ۲۸- پس از وصول دستور فرماندار در مرکز هر بخش، هیات اجرایی بخش به ریاست بخشدار یا سرپرست بخشدار و با عضویت عالی ترین مقام قضائی بخش و آموزش و پرورش و چهار نفر از روحانیون و معتمدین بخش تشکیل می شود. برای انتخاب روحانیون و معتمدین عضو هیات اجرایی بخش سه نفر مقامات اداری هیات اجرایی، در اولین جلسه خود ۲۱ نفر از اقدار مختلف مردم بخش را انتخاب و با تنظیم صورت جلسه به بخشدار معرفی می نمایند.

▪ **تبصره-** در صورت عدم وجود هر يك از مقامات اداری مذکور در ماده ۲۸ بخشدار از سایر مسؤولین ادارات بخش برای شرکت در هیات اجرایی دعوت به عمل می آورد.

ماده ۲۹- بخشدار موظف است بلافاصله پس از دریافت اسامی ۲۱ نفر روحانیون و معتمدین منتخب مقامات اداری هیات اجرایی بخش از آنان دعوت به عمل آورد حداکثر ظرف يك روز تشکیل جلسه دهند.

ماده ۳۰- ۲۱ نفر روحانیون و معتمدین موضوع ماده ۲۸ پس از حضور دو سوم مدعوین (۱۴ نفر) از بین خود یا خارج ۴ نفر را به عنوان معتمدین اصلی و ۴ نفر را به عنوان معتمدین علی البدل هیات اجرایی با رای مخفی و به اکثریت نسبی آراء انتخاب و با تنظیم صورت جلسه به بخشدار معرفی می نمایند تا برای شرکت در جلسات هیات اجرایی از آنان دعوت به عمل آورد.

ماده ۳۱- مقامات اداری که بنا به اقتضای شغل خود به عضویت هیات اجرایی حوزه انتخابیه (استان) یا شهرستان و یا بخش در می آیند تا زمانی که از سمت اداری خود مستعفی و یا برکنار نشده اند، مکلف و موظف به شرکت در جلسات هیات اجرایی می باشند و عدم شرکت تعمدی و غیرموجه آنان در جلسات هیات اجرایی ترمذ از انجام وظایف قانونی محسوب می گردد.

ماده ۳۲- فرمانداران و بخشداران موظفند بلافاصله پس از غیبت مقامات اداری عضو هیات اجرایی، مراتب را با ذکر علت غیبت به ستاد انتخابات کشور اعلام دارند.

ماده ۴۲- هرگاه در جریان انتخابات يك يا چند نفر از معتمدین هیأت اجرایی دو جلسه متوالی یا چهار جلسه متناوب از حضور در جلسات هیأت اجرایی خودداری نمایند، به جای آنان به ترتیب تعداد رأی از معتمدین علی البدل وسیله فرماندار و یا بخشدار دعوت به عمل خواهد آمد. در هر حال تا زمانی که اکثریت اعضای هیأت اجرایی باقی هستند، اقدامات هیأت قانونی است.

ماده ۴۳- هرگاه معتمدین هیأت اجرایی با استعفا یا عدم حضور خود هیأت اجرایی را از اکثریت ساقط کنند، مقامات اداری عضو هیأت می توانند رأساً از معتمدین صلاحیت دار به جای آنان انتخاب و وسیله فرماندار و یا بخشدار از منتخبین جدید برای شرکت در جلسات دعوت نمایند.

ماده ۴۴- هیأت های اجرایی بخش ها بلافاصله پس از انتخاب معتمدین و تکمیل عده خود تشکیل جلسه داده، تعداد و محل استقرار شعب ثبت نام و اخذ رأی را تعیین نموده و مراتب را با ارسال صورت جلسه وسیله بخشدار به فرماندار شهرستان اعلام می دارند.

ماده ۴۵- هیأت های اجرایی شهرستان ها پس از تعیین محل استقرار شعب ثبت نام و اخذ رأی در مرکز شهرستان و بخش مرکزی و بررسی و تأیید مصوبات هیأت های اجرایی بخش های تابعه در مورد تعداد و محل شعب ثبت نام و اخذ رأی مراتب را صورت جلسه نموده و وسیله فرماندار شهرستان به فرماندار مرکز حوزه انتخابیه (استان) اعلام می دارند.

ماده ۴۶- هیأت اجرای مرکز حوزه انتخابیه (استان) و هیأت های اجرایی شهرستان های تابع پس از بررسی و تأیید مصوبات هیأت های اجرایی بخش های تابع خود در مورد تعداد محل شعب ثبت نام و اخذ رأی مبادرت به انتشار آگهی انتخابات حاوی تاریخ برگزاری انتخابات و اوقات اخذ رأی و شرایط انتخاب کنندگان و مقررات جزائی و محل شعب ثبت نام و اخذ رأی در شهرستان می نماید.

فرمانداران شهرستان تابع استان می باید چهار نسخه از آگهی منتشره را برای فرماندار مرکز استان ارسال دارند و این فرمانداری موظف است سه نسخه از کلیه آگهی های منتشره در استان را به ستاد انتخابات کشور ارسال دارد يك نسخه از این آگهی ها به هیأت نظارت مرکزی فرستاده می شود.

ماده ۴۷- هیأت های اجرایی بخش ها پس از تأیید تعداد و محل استقرار شعب ثبت نام و اخذ رأی بخش مربوط، توسط هیأت اجرایی شهرستان برای هر شعبه ثبت نام و اخذ رأی، پنج نفر از معتمدین محل را که دارای سواد خواندن و نوشتن باشند، انتخاب و به بخشدار جهت صدور حکم معرفی می نماید.

▪ **تبصره-** در صورتی که در محل استقرار شعبه ثبت نام و اخذ رأی به تعداد کافی معتمد باسواد نباشد هیأت اجرایی بخش می تواند افراد را از خارج برای آن شعبه انتخاب و با حکم بخشدار اعزام نماید.

ماده ۴۸- فرمانداران و بخشداران موظفند حداقل نسبت به تعیین و استقرار سه نفر مأمور انتظامی برای هر شعبه ثبت نام و اخذ رأی اقدام نمایند در صورتی که مأمور انتظامی به حد کفایت نباشد می توانند از پاسداران انقلاب اسلامی دعوت نمایند.

ماده ۴۹- تصمیمات هیأت های اجرایی با اکثریت آراء اعضای هیأت معتبر است.

ماده ۵۰- اعضای شعب ثبت نام و اخذ رأی از بین خود يك رئیس، يك نایب رئیس و سه منشی انتخاب می نمایند.

ماده ۵۱- فرمانداران موظفند مستقیماً یا با تفویض اختیار به بخشداران تابعه برای هر يك از شعب ثبت نام و اخذ رأی يك نفر نماینده تعیین و اعزام دارند.

ماده ۵۲- هیأت های اجرایی انتخابات خیرگان در سطح استان تحت ریاست فرماندار مرکز استان و در شهرستان ها به ریاست فرماندار و در بخش ها به ریاست بخشدار محل مسؤول برگزاری و صحت جریان انتخابات حوزه مأموریت خود می باشند.

▪ **تبصره-** در کلیه مراحل برگزاری انتخابات خیرگان فرمانداران و هیأت های اجرایی شهرستان های تابعه استان موظف به اجرای دستورات قانونی فرماندار مرکز استان و هیأت اجرایی حوزه انتخابیه (استان) می باشد.

ماده ۵۳- چون در بخش های مرکزی شهرستان ها، هیأت اجرایی تشکیل نمی شود لذا کلیه وظایف بخشدار و هیأت های اجرایی بخش های مرکزی در امور انتخابات برعهده فرماندار و هیأت اجرایی مرکز شهرستان محل است.

ماده ۵۴- هیأت اجرایی بخش با تصویب هیأت اجرایی شهرستان و اطلاع هیأت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه (استان)

می تواند برای مناطق صعب العبور و کوهستانی و مسافت های دور که تشکیل شعب ثبت نام و اخذ رأی مقدور نباشد شعبه ثبت نام و اخذ رأی سیار تعیین نماید.

ماده ۵۶- هیأت های اجرایی باید ترتیبی اتخاذ نمایند که يك روز قبل از روز اخذ رأی محل شعب ثبت نام و اخذ رأی آماده و اعضای شعب در محل مستقر شوند.

ماده ۵۷- برگ های انتخابات دارای دو قسمت است که از محل نقطه چین از هم جدا می شوند. قسمت اول تعرفه انتخابات محسوب می گردد و روی آن مشخصات رأی دهنده نوشته می شود و قسمت دوم ورقه رأی است که به رأی دهنده تسلیم می گردد.

ماده ۵۸- هرگاه بعضی از شعب ثبت نام و اخذ رأی به علل مختلف از عهده قرائت آراء و تکمیل صورت جلسه برنیابند هیأت اجرایی رأساً نسبت به شمارش و قرائت آراء و تکمیل صورت جلسه شعبه مذکور اقدام خواهد کرد.

ماده ۵۹- مسؤولیت نگهداری و حفاظت کلیه اوراق و لوازم انتخاباتی و صندوق های رأی تا تحویل به اعضای شعبه ثبت نام و اخذ رأی بر عهده نماینده فرماندار می باشد.

ماده ۶۰- مسؤولیت نگاهداری و حفاظت مدارك انتخاباتی و صندوق های اخذ رأی تا تحویل به هیأت اجرایی شهرستان برعهده بخشدار یا سرپرست بخشدار است.

ماده ۶۱- مسؤولیت نگاهداری و حفاظت اوراق و مدارك و صندوق های اخذ رأی تا وصول دستور امحاء آنها از طرف ستاد انتخابات کشور بر عهده فرماندار یا سرپرست فرمانداری است.

ماده ۶۲- ستاد انتخابات کشور پس از وصول نظریه شورای نگهبان مبنی بر خاتمه انتخابات هر استان دستور امحاء تعرفه و اوراق رأی را صادر خواهد نمود. نظر شورای نگهبان به وسیله هیأت نظارت مرکزی به ستاد انتخابات کشور ابلاغ می گردد.

فصل ششم – نظارت شورای نگهبان

ماده ۶۳- وزارت کشور پس از کسب نظر شورای نگهبان آمادگی برای اجرای انتخابات را به استحضار رهبر یا شورای رهبری می رساند و دستور مقام رهبری را به شورای نگهبان اعلام می دارد.

ماده ۶۴- پیش از شروع انتخابات از سوی شورای نگهبان ۵ نفر از افراد مسلمان مطلع و مورد اعتماد، دارای حسن سابقه، با اکثریت مطلق آراء اعضای شورا نگهبان به عنوان «هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات خبرگان» انتخاب و به وزارت کشور معرفی می شوند.

▪ **تبصره-** از پنج نفر عضو هیأت مرکزی نظارت، حداقل يك نفر باید از فقهای شورای نگهبان باشد.

ماده ۶۵- هیأت مرکزی نظارت شورای نگهبان بر کلیه مراحل و جریان های انتخاباتی و اقدامات وزارت کشور که در امر انتخابات مؤثر است و هیأت های اجرایی و آنچه مربوط به صحت انتخابات می شود، نظارت خواهد کرد.

ماده ۶۶- هیأت مرکزی نظارت شورای نگهبان بر کلیه مراحل و جریان های انتخاباتی و اقدامات وزارت کشور که در امر انتخابات مؤثر است و هیأت های اجرایی و آنچه مربوط به صحت انتخابات می شود، نظارت خواهد کرد.

ماده ۶۷- شورای نگهبان در هر مورد که صلاح بداند، می تواند رأساً تمام یا برخی از ناظرین را انتخاب نماید.

ماده ۶۸- شورای نگهبان در صورت مشاهده تعلل یا مسامحه یا قصور در انجام وظیفه از طرف هر يك از اعضای هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات نسبت به برکناری يك یا تمام اعضای هیأت مذکور اقدام و جانشین آنان را تعیین و معرفی خواهد کرد.

ماده ۶۹- هیأت مرکزی نظارت شورای نگهبان بر انتخابات خبرگان می تواند در صورت مشاهده تخلف یا قصور ناظرین حوزه انتخابیه نسبت به برکناری و تعیین و معرفی جانشین آنان اقدام نماید.

ماده ۷۰- در صورت برکناری یا استعفاء و یا بروز هرگونه حادثه ای که منجر به عدم امکان شرکت يك یا چند نفر از اعضای هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات و یا ناظرین حوزه انتخابیه در جلسات بشود، به ترتیب جانشین آنان از طرف شورای نگهبان یا هیأت مرکزی نظارت انتخاب و معرفی می شود.

ماده ۷۱- هیأت مرکزی نظارت شورای نگهبان بر انتخابات خبرگان در اولین جلسه از بین خود نسبت به انتخاب رئیس، يك نایب رئیس، يك دبیر، سخنگو و منشی اقدام می نماید و محل کار خود را تعیین و به ستاد انتخابات کشور اعلام می دارد.

▪ **تبصره-** هیأت مرکزی نظارت شورای نگهبان بر انتخابات خبرگان می تواند برای انجام مسؤلیت محوله، محل کار خود را در وزارت کشور قرار دهد.

ماده ۷۲- جلسات هیأت مرکزی نظارت شورای نگهبان با حضور چهار نفر رسمیت می یابد و تصمیمات آن با حداقل سه رأی معتبر است.

ماده ۷۳- کلیه نظرات و تصمیمات شورای نگهبان که با رعایت قانون انتخابات خبرگان و آئین نامه اجرایی آن اتخاذ و به وزارت کشور و هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات ابلاغ می گردد، قطعی و لازم الاجرا است.

ماده ۷۴- شورای نگهبان می تواند برحسب نظارت مستقلاً انتخابات را در هر يك از مراحل در كل و یا بعضی مناطق حوزه انتخابیه با ذکر دلیل باطل اعلام کند.

ماده ۷۵- ابطال كل انتخابات يك حوزه انتخابیه یا توقف انتخابات و همچنین ابطال انتخابات شعبی که در سرنوشت انتخابات حوزه انتخابیه تأثیر تعیین کننده دارند، از اختیارات خاص شورای نگهبان است.

ماده ۷۶- هیأت مرکزی نظارت شورای نگهبان بر انتخابات خبرگان در اجرای ماده ۶۶ نسبت به تعیین ناظر یا ناظرین بر انتخابات هر حوزه انتخابیه اقدام و يك نسخه از صورت جلسه انتخاب ناظرین و رونوشت احکام صادره را به ستاد انتخابات کشور ارسال می دارد.

ماده ۷۷- ستاد انتخابات کشور بلافاصله پس از دریافت صورت جلسه مربوط به انتخاب ناظرین هر حوزه انتخابیه، مراتب را به فرماندار شهرستان مرکز استان ابلاغ می نماید.

ماده ۷۸- گزارشاتی که ناظرین به هیأت مرکزی نظارت شورای نگهبان بر انتخابات خبرگان واصل می شود، در جلسات هیأت مرکزی نظارت مطرح و مورد بررسی قرار می گیرد.

ماده ۷۹- شکایاتی که در جریان برگزاری انتخابات از هیأت های اجرایی و ناظرین شورای نگهبان و مباشرین وزارت کشور به هیأت مرکزی نظارت شورای نگهبان بر انتخابات خبرگان واصل می شود، در جلسه هیأت مرکزی نظارت مطرح و حسب اهمیت موضوع یکی از طرق زیر مورد رسیدگی قرار می گیرد.

- الف - ارسال شکایت به ناظرین استان جهت رسیدگی و اعلام نتیجه گی و اعلام ب - اعزام بازرس از مرکز
- **تبصره ۱-** هیأت مرکزی نظارت شورای نگهبان بر انتخابات خبرگان می تواند بازرسان اعزامی خود را از بین کارمندان دولت انتخاب نماید.
- وزارتخانه ها و سازمان های دولتی و وابسته به دولت مکلفند با مأموریت کارمندی که در جریان انتخابات همکاری می نمایند، موافقت نموده و مدت مأموریت آنان را جزء خدمت اداری محسوب دارند.
- **تبصره ۲-** هیأت مرکزی نظارت شورای نگهبان رونوشت احکام بازرسان اعزامی را به استانداری یا فرمانداری یا بخشداری مربوط و ستاد انتخابات استان و ستاد انتخابات کشور ارسال می دارد.

ماده ۸۰- هیأت مرکزی نظارت شورای نگهبان بر انتخابات خبرگان نواقص قانونی مشاهده شده در انتخابات را جهت رفع نقص به ستاد انتخابات کشور اعلام می دارد، مگر اینکه نواقص انتخابات در حدی باشد که صحت آن را مورد تردید قرار دهد و در این صورت، مراتب را با اطلاع ستاد انتخابات کشور و با ذکر دلایل و ارسال مستندات به شورای نگهبان جهت بررسی و اتخاذ تصمیم نهائی اعلام می دارد.

ماده ۸۱- در صورت وصول گزارش فوری از طرف ستاد انتخابات کشور در مورد انتخابات خبرگان موضوع با قید فوریت در هیأت مرکزی نظارت بررسی و اتخاذ تصمیم می شود.

ماده ۸۲- يك نسخه از صورت جلسات هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات جهت اطلاع و ضبط سوابق انتخاباتی به ستاد انتخابات کشور ارسال می گردد.

ماده ۸۳- هیأت مرکزی نظارت شورای نگهبان بر انتخابات خبرگان در پایان انتخابات هر حوزه انتخابیه گزارش کامل و جامعی از جریان انتخابات، ضمن اظهار نظر صریح برای استحضار شورای نگهبان تهیه و دو نسخه از آن جهت اطلاع به ستاد انتخابات کشور نیز اعلام می دارد.

ماده ۸۴- فرمانداران و بخشداران، پس از دریافت اسامی ناظران از آنها برای نظارت بر انتخابات دعوت می کنند.

ماده ۸۵- ناظر یا ناظرین استان به کلیه گزارشاتی که از طرف ناظر یا ناظرین شهرستان ها و بخش ها و ستاد انتخابات استانداری در زمینه انتخابات می رسد دقیقاً رسیدگی نموده و نسبت به مسائل مطروحه اظهار نظر کرده ، مراتب را صورت جلسه می نماید و حسب اهمیت موضوع به یکی از طرق زیر اقدام می کنند.

▪ الف - اعلام نظر به ستاد انتخابات استانداری جهت رفع نواقص ستانداری جهت - ارسال گزارش جامع به هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات

ماده ۸۶- ناظر یا ناظرین شورای نگهبان در استان و یا شهرستان و یا بخش در کلیه مراحل انتخابات در جلسات و مذاکرات هأت اجرایی بدون حق رأی شرکت نمودن و مستقیماً بر نحوه برگزاری انتخابات نظارت می نمایند.

ماده ۸۷- ناظر یا ناظرین استان در اولین فرصت به انتخاب و صدور احکام ناظرین حوزه های فرعی در صورتی که مستقیماً به وسیله هیأت نظارت مرکزی شورای نگهبان انتخاب نشده باشند اقدام و رونوشت احکام صادره را حسب مورد به استانداری، فرمانداری یا بخشداری مربوطه ارسال می دارند.

ماده ۸۸- در مواقعی که ناظرین استان به مواردی برخورد نمایند که در توقف و یا ابطال کلی و یا نتیجه انتخابات مؤثرند، نظر خود را با ذکر دلایل صورت جلسه نموده و همراه با مستندات ، به هیأت مرکزی نظارت جهت بررسی و اظهار نظر و گزارش به شورای نگهبان ارسال می دارد.

ماده ۸۹- ناظر یا ناظرین شورای نگهبان در کلیه سطوح انتخابات (شعبه ثبت نام، اخذ رأی بخش، شهرستان و استان) وظیفه مراقبت بر اجرای دقیق موازین قانونی را بر عهده دارند و چنانچه مواردی از تخلف و یا تعلل را مشاهده نمایند، موظفند نسبت به گزارش آن با رعایت سلسله مراتب اقدام نمایند.

ماده ۹۰- به طور کلی در هر مورد که ناظرین تعیین شده، بیش از دو نفر باشند يك نفر را از بین خود با اکثریت آراء به عنوان رئیس انتخاب می نمایند و چنانچه اکثریت حاصل نشد، يك نفر را از بین خود به قید قرعه به عنوان رئیس انتخاب می نمایند.

ماده ۹۱- در مورد نحوه تعیین تعداد ناظر یا ناظرین، استان ها، شهرستان ها، بخش ها و شعب ثبت نام و اخذ رأی ، هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات خبرگان منتخب شورای نگهبان، به اکثریت آراء تصمیم می گیرد.

وظایف ناظرین شعب ثبت نام و اخذ رأی ناظر

ماده ۹۲- ناظرین شعب ثبت نام و اخذ رأی که در صورت لزوم ممکن است از بین کارمندان دولت نیز انتخاب گردند پس از دریافت ابلاغ نظارت در معیت اعضاء شعبه ثبت نام و اخذ رأی و نماینده فرماندار به محل شعبه ثبت نام و اخذ رأی عزیمت می نمایند و در روز اخذ رأی و يك ساعت قبل از شروع به کار باید در محل شعبه ثبت نام و اخذ رأی حضور یافته و تا پایان شمارش آراء و تنظیم صورت جلسه محل شعبه را ترك ننمایند.

ماده ۹۳- ناظرین شعب ثبت نام و اخذ رأی حق مداخله یا اعمال نظر در انتخابات را ندارند و مکلفند به محض مشاهده هر گونه تخلف از قانون و آئین نامه انتخابات مراتب را به نماینده فرماندار مستقر در محل شعبه ثبت نام و اخذ رأی یا رئیس شعبه تذکر داده و عنداللزوم به اطلاع هیأت نظارت بخش، شهرستان، استان یا هیأت مرکزی خواهند رسانید.

ماده ۹۴- هیأت های اجرایی و مسؤولین وزارت کشور در حوزه انتخابیه مکلفند مدارك مورد تقاضای ناظرین منتخب شورای نگهبان را که جهت تنظیم گزارش لازم دارند در اختیار آنها قرار دهند.

ماده ۹۵- نحوه انجام وظیفه ناظرین شعب ثبت نام و اخذ رأی به شرح دستورالعمل زیر خواهد بود. دستورالعمل وظایف ناظران شعب ثبت نام و اخذ رأی

- ۱- بررسی تابلوی نام داوطلبان که باید به ترتیب حروف الفبا با خط بسیار درشت در داخل و خارج حوزه نصب شده باشد و همچنین بررسی محل استقرار شعبه اخذ رأی و انطباق آن با آگهی انتخابات هیأت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه (استان) . مرکز حوزه انتخابیه (استان) .
- ۲- بررسی نحوه نصب پرده (تابلو) شعبه اخذ رأی به نحوی که تابلو شعبه اخذ رأی قابل رویت باشد .
- ۳- بررسی محل استقرار محل اخذ رأی از لحاظ مسؤولیت تردد برای رأی دهندگان
- ۴- بررسی وضعیت و موقعیت شعبه اخذ رأی در موارد زیر :

- الف - آیا نماینده فرماندار که به حکم وظیفه قانونی لازم است قبل از شروع برنامه اخذ رأی در محل شعبه مستقر شده باشد، حضور دارد؟
- ب - آیا نماینده فرماندار به وظایف قانونی خود اعم از نظارت و کنترل شعبه اخذ رأی و صدور برگ انتخابات عمل می نماید؟
- پ - آیا نماینده فرماندار برای جلوگیری از ازدحام رأی دهندگان لزوماً برای تسریع در صدور برگ انتخابات از وجود افراد باسواد استفاده نموده است؟
- ث - آیا لوازم و وسائل شعبه اخذ رأی برای انجام وظایف اعضای شعبه اخذ رأی مناسب و کافی است؟
- ج - آیا کوشش شده است که محل استقرار صندوق رأی در اتاقی باشد که حتی المقدور دو در ورود و خروج داشته باشد؟
- چ - آیا تعداد محافظان صندوق (مأمورین شهربانی و ژاندارمری و پاسداران انقلاب) برای حفاظت صندوق و شعبه ثبت نام و اخذ رأی لاقبل از سه نفر کمتر نمی باشد؟ و آیا دقت کافی در بازرسی بدنی افراد جهت جلوگیری از ورود افراد مسلح به محل شعبه اخذ رأی انجام می گیرد؟
- ح - در صورتی که افرادی مزاحمت رأی دهندگان را فراهم می نمایند، آیا محافظان صندوق و یا نماینده فرماندار تدبیر لازم را اتخاذ می نماید؟
- خ - آیا برای جلوگیری از انجام فعالیت غیرقانونی افرادی که به نحوی در امر اخذ رأی دخالت می نمایند و یا قصد اعمال نظرات شخصی دارند و احیاناً برای رأی دهندگان در انتخابات خبرگان تکلیف بخصوص تعیین می نمایند نماینده فرماندار تدابیر لازم اتخاذ می نماید و یا کمک محافظان صندوق و همکاری اعضای شعبه از عمل غیرقانونی اشخاص ممانعت به عمل می آورد؟
- د - آیا قبل از شروع اخذ رأی و یا در پایان اخذ رأی صندوق های اخذ رأی صندوق های اخذ آراء مطابق مقررات لاک و مهر شده و می شوند؟
- ذ - آیا اعضای پنج نفری شعبه اخذ رأی رأساً اقدام به رأی گیری می نمایند و یا اینکه افراد غیر مسؤول در امر اخذ رأی دخالت کرده و نسبت به انجام برنامه اخذ رأی مشارکت غیرقانونی دارند؟
- ۵- بررسی و نظارت در نحوه شمارش و قرائت آراء ریخته شده در صندوق های رأی.
- ۶- رعایت دقیق ساعت شروع و خاتمه رأی گیری، به نحوی که دیرتر از وقت مقرر شروع نشده و قبل از اینکه تمام مراجعین رأی خود را داده باشند، خاتمه نیابد.
- ۷- بررسی در خصوص اینکه هنگام شمارش و قرائت آراء چه تعداد اعضای شعبه حضور داشته اند؟ (کلیه اعضای شعبه باید حضور داشته باشند).
- ۸- آیا نسبت به محافظت از صندوق اخذ آراء پس از شمارش و قرائت آراء و تنظیم صورت جلسه اقدام لازم به عمل آمده است؟
- ۹- صندوق های اخذ رأی پس از خاتمه کار و تنظیم صورت جلسه توسط چه کسانی به هیأت اجرایی تحویل شده است؟
- ۱۰- بررسی، نظارت و مراقبت در تنظیم صورت جلسه تا پایان اخذ رأی و قرائت آراء شعبه اخذ رأی .
- ۱۱- ناظرین در کلیه موارد بدون دخالت در امور شعب ثبت نام و اخذ رأی و بدون دخالت در طریق انجام وظایف اعضای شعب و نماینده فرماندار محافظان صندوق در برطرف نمودن موانع و مشکلات کوشش می نمایند و با دادن تذکر به نماینده فرماندار امور جاری شعب اخذ رأی را به نحو مطلوب و در مسیر حقیقی اخذ رأی و قرائت آراء قرار می هند و در صورتی که مشاهده نمایند که تذکراتشان به نتیجه مطلوب نخواهد رسید، مراتب را به منظور حصول نتیجه وسیله ناظر، ناظرین بخش یا شهرستان به بخشدار یا فرماندار اطلاع می دهند.
- ۱۲- هیچ فردی نباید با شناسنامه دیگری و یا به جای شخص دیگری رأی دهد، حتی اگر از نزدیکان و بستگان رأی دهنده باشند، هر فرد فقط حق دارد شخصاً و با شناسنامه خود رأی دهد.

فصل هفتم - ثبت نام و اخذ رأی

ماده ۹۶- نماینده و اعضای شعبه ثبت نام و اخذ رأی موظفند يك ساعت قبل از زمان شروع اخذ رأی در محل شعبه حاضر شده پس از مرتب نمودن لوازم و مدارك و اطمینان از خالی بودن صندوق و لاک و مهر نمودن آن برنامه ثبت نام و اخذ رأی و قرائت آراء را به شرح زیر انجام دهند.

اول - مرحله مراجعه رأی دهندگان

- ۱- اعضای شعب باید کوشش نمایند محل اخذ رأی در محوطه و مکانی مستقر باشد که حداقل دو در ورود و خروج رأی دهندگان داشته باشد و چنانچه تعداد کثیری برای دادن رأی مراجعه نمایند به سهولت بتوانند در يك صف استقرار یافته و به ترتیب وارد محل اخذ رأی شوند.
- ۲- رأی دهندگان با در دست داشتن عین شناسنامه در محل شعبه ثبت نام و اخذ رأی حضور یافته و در يك صف استقرار می یابند و به ترتیب به منظور ثبت نام و دادن رأی، وارد محوطه اخذ رأی می شوند.

دوم - مرحله کنترل

کنترل در دو مرحله انجام می شود:

- الف - کنترل شناسنامه
نماینده فرماندار یا رئیس شعبه یا هر يك از سه منشی شعبه ثبت نام و اخذ رأی با ملاحظه شناسنامه رأی دهنده موارد زیر را مورد توجه قرار می دهند.
 - ۱- شناسنامه به مهر اولین دوره انتخابات خیرگان ممهور نشده باشد.
 - ۲- شناسنامه متعلق به شخص مراجعه کننده بوده و حداقل ۱۵ سال تمام داشته باشد.
- ب - شناسنامه دارای عکس رأی دهنده باشد. در غیر این صورت يك نفر معرف که دارای شناسنامه عکس دار باشد رأی دهنده را معرفی و هویت او را تصدیق می نماید.
کنترل و بازدید انگشت
نماینده فرماندار یا رئیس شعبه و یا هر يك از سه منشی انگشت سیاه دست راست رأی دهنده را کنترل می نمایند تا آلوده به جوهر استامپ انتخابات نباشد.
در صورتی که مراجعه کننده دارای شناسنامه ای باشد که ممهور به مهر انتخابات دور اول خیرگان بوده دلالت بر دادن رأی در شعبه دیگری نماید و یا بر انگشت سیاه او اثر جوهر استامپ اخذ رأی دیگری مشاهده شود به دستور نماینده فرماندار توسط مأمورین انتظامی یا پاسداران انقلاب اسلامی جلب و ضمن تنظیم صورت جلسه توسط رئیس شعبه تحویل مقامات ذیصلاح می گردد.

سوم - مرحله ثبت نام

- ۱- پس از انجام مرحله کنترل و حصول اطمینان از اینکه شناسنامه متعلق به شخص مراجعه کننده بوده و واجد شرایط رأی دهنده می باشد و نیز در شعبه دیگری رأی نداده است، يك نفر از منشی ها نسبت به ثبت مشخصات رأی دهنده براساس شناسنامه روی برگ تعرفه « قسمت اول دفتر ثبت نام » اقدام و پس از اخذ امضاء یا اثر انگشت رأی دهنده روی برگ تعرفه را با قید تاریخ امضاء و با مهر انتخابات خیرگان ممهور می نماید.
- ۲- متصدی ثبت نام پشت صفحه اول شناسنامه رأی دهنده (پشت صفحه عکس دار) را به مهر انتخابات ممهور می نماید.
- ۳- کسانی که به علت جنگ شناسنامه در اختیار ندارند به ترتیب زیر رأی خواهند داد:
 - الف - آنها که کارت عکس دار بنیاد امور جنگ زدگان را دارند با همان کارت رأی می دهند.
 - ب - آنها که در اردوگاه های جنگ زدگان هستند و کارت ندارند یا معرفی و امضاء مسؤول اردوگاه در تعرفه انتخاباتی رأی خود را به صندوق سیاری که در همان اردوگاه برده می شود خواهند ریخت.
 - ج - آنها که در جبهه ها هستند با معرفی و امضاء فرمانده خود در تعرفه انتخاباتی به صندوق سیار رأی می ریزند.

چهارم - مرحله اخذ رأی

- ۱- پس از ثبت نام رأی دهنده متصدی ثبت نام برگ رأی را پس از ممهور نمودن به مهر انتخابات خیرگان از محل نقطه چین جدا کرده و به رأی دهنده تسلیم می نماید تا اسم نامزد یا نامزدهای مورد نظر خود را در دوره اول حداکثر به تعداد نمایندگان سهمیه حوزه انتخابیه و در دور دوم حداکثر به تعداد نمایندگان کسر حوزه انتخابیه بر روی آن نوشته، تا نموده و داخل صندوق اخذ رأی انداخته و پس از اینکه متصدی شعبه ثبت نام و اخذ رأی انگشت سیاه دست راست او را با جوهر مخصوص رنگ کرده از در خروجی شعبه خارج می شود، قسمت اول دفتر ثبت نام (تعرفه انتخاباتی) به صورت دفترچه های صد برگی در شعبه باقی می ماند.
- ۲- نماینده فرماندار و اعضای شعبه ثبت نام و اخذ رأی باید ترتیبی اتخاذ نمایند که رأی نویسی مخفی و به صورت کاملاً آزاد و بدون اعمال نفوذ شخص دیگری انجام گیرد و بنابراین افرادی که به نحوی از انحاء در شعبه وظیفه ای به عهده دارند حق نوشتن برگ رأی برای اشخاص را ندارند و در صورتی که رأی دهنده به هر علتی قادر به نوشتن نباشد باید از وجود افراد خارج که مورد اعتماد وی باشند استفاده کند و اعضای شعبه نیز مراقبت خواهند کرد تا عمل خلاف قانون انجام نگیرد.
- ۳- ناظرین شورای نگهبان در صورت مشاهده تخلف یا اعمال نفوذ موظفند مراتب را به اعضای شعبه و نماینده فرماندار تذکر دهند و آنها باید فرد یا افراد خاطی را توسط مأمورین انتظامی حاضر در شعبه جلب و مراتب را صورت جلسه و همراه خاطی تحویل مقامات ذیصلاح دهند.
- ۴- نماینده فرماندار و رئیس شعبه ثبت نام و اخذ رأی مراقبت خواهند نمود که هیچ فرد مسلحی وارد شعبه اخذ رأی نشود و مراقبت این افراد توسط مأمورین انتظامی در جلوی در ورودی شعبه انجام می شود.

پنجم - قرائت آراء

پس از انقضای مهلت اخذ رأی یا حصول اطمینان از اینکه کسی برای دادن رأی در محوطه اخذ رأی نمی باشد در ورودی

شعبه اخذ رأی در حضور نماینده فرماندار و ناظر شورای نگهبان و محافظان صندوق بسته می شود سپس برگ های دفاتر ثبت نام (دسته های صد برگی) توسط رئیس شعبه اخذ رأی یا نایب رئیس و یا یکی از منشی ها با همکاری سایر اعضاء شمارش می گردد، سپس آراء داخل صندوق وسیله رئیس شعبه ثبت نام و اخذ رأی یا نایب رئیس با همکاری سایر اعضاء بدون قرائت شمارش می شود و در این حالت جریان قرائت آراء به یکی از طرق زیر خواهد بود.

- ۱- در صورتی که تعداد آراء داخل صندوق با تعداد اوراق دفاتر ثبت نام (تعرفه انتخاباتی) برابر بود قرائت آراء آغاز می گردد.
- ۲- در صورتی که تعداد آراء داخل صندوق از تعداد اوراق دفاتر ثبت نام (تعرفه انتخاباتی) بیشتر بود اوراق اضافی بدون آنکه نظریه رأی دهنده خوانده شود توسط رئیس شعبه در حضور اعضاء و نماینده فرماندار و ناظر شورای نگهبان و محافظان صندوق از کل آراء برداشته می شود و پس از آنکه پشت آنها (جمله باطل شد) با رنگ قرمز قید گردید ضمیمه صورت جلسه شده و سپس قرائت آراء آغاز می شود.
 - توضیح (۱) در صورتی که بین آراء مأخوذه اوراقی غیرچاپی باشد قبل از برداشت اوراق اضافی از کل آراء ابتدا اوراق غیرچاپی برداشته می شود و بقیه اوراق اضافی (اگر موجود باشد) از کل آراء و به ترتیب مذکور کنار گذاشته می شود.
 - توضیح (۲) آراء مأخوذه آرائی است که طبق تعرفه های انتخاباتی به صندوق ریخته می شود و چنانچه اوراق اضافی به صندوق ریخته شده باشد این اوراق به ترتیبی که ذکر شد باطل می گردد و جزو آراء مأخوذه محسوب نمی شود.
- ۳- در صورتی که تعداد آراء داخل صندوق کمتر از تعداد اوراق دفاتر ثبت نام (تعرفه انتخاباتی) باشد مراتب در صورت جلسه منعکس و تعداد آراء موجود ملاک عمل قرار می گیرد و مجدداً اوراق رأی را داخل صندوق ریخته و قرائت و شمارش آراء آغاز می شود.
 - توضیح (۱) چنانچه برگ رأی خوانا نباشد و یا نام نامزدها بیش از تعداد سهمیه استان نوشته شده باشد و یا نام رأی دهنده در آن قید شده باشد و یا غیر از برگ رأی بر روی ورقه دیگر نوشته شده باشد و یا دارای علامت مشخصه باشد باطل و مراتب در صورت جلسه قید و برگ مزبور ضمیمه صورت جلسه می گردد.
 - توضیح (۲) چنانچه سه چهارم اوراق صندوقی باطل باشد کلیه اوراق آن صندوق باطل اعلام می گردد.
- ۴- پس از خاتمه قرائت و شمارش آراء صورت جلسه اخذ رأی شعبه با تکمیل فرم صورت جلسه در پنج نسخه تنظیم و سپس تعداد رأی هر يك از دارندگان رأی در پشت برگ صورت جلسه در فرم مخصوص (فرم نتایج آراء انتخابات خیرگان) قید می گردد و پس از تنظیم و امضاء صورت جلسه شعبه ثبت نام و اخذ رأی وسیله نماینده فرماندار و اعضاء شعبه و محافظان و ناظر شورای نگهبان کلیه اوراق و مدارك انتخاباتی و يك نسخه صورت جلسه ثبت نام و اخذ رأی را داخل صندوق رأی قرار داده و پس از لاک و مهر نمودن صندوق ها با دو نسخه صورت جلسه اخذ رأی تحویل محافظان صندوق می دهند يك نسخه صورت جلسه نیز به ناظر شورای نگهبان یا در غیاب او به نماینده فرماندار جهت تسلیم به ناظرین شورای نگهبان یا ناظرین شورای نگهبان یا در غیاب او به نماینده فرماندار جهت تسلیم به ناظرین شورای نگهبان در مرکز شهرستان تحویل می گردد. ضمناً يك نسخه از صورت جلسه نیز تا پایان انتخابات نزد رئیس شعبه باقی مانده و سپس تحویل فرماندار می شود، و رئیس شعبه اخذ رأی به اتفاق نماینده فرماندار و در صورت تمایل به همراه اعضاء شعبه اخذ رأی به اتفاق محافظان صندوق به محل بخشداری و یا فرمانداری مربوط مراجعه و صندوق ها و صورت جلسه و مدارك رسماً تحویل بخشدار یا فرماندار می شود. اگر در روز اخذ رأی اشکالات و ایراداتی پدید آمده باشد باید در قسمت انتهای صورت جلسه ذکر گردد و به امضاء اعضاء شعبه و نماینده فرماندار و محافظان صندوق و ناظر شورای نگهبان (در صورت حضور) برسد.

ماده ۹۷- هیأت اجرایی بخش پس از دریافت صندوق های اخذ رأی و صورت جلسات شعب ثبت نام و اخذ رأی حوزه بخش، نتیجه انتخابات بخش را ضمن ارسال صندوق های اخذ رأی و صورت جلسات مربوط به هیأت اجرایی شهرستان اعلام می دارد.

ماده ۹۸- هیأت اجرایی شهرستان بلافاصله پس از دریافت نتایج انتخابات بخش های تابعه نتیجه کلی انتخابات شهرستان را صورت جلسه نموده و همراه نسخه ای از صورت جلسات هیأت های اجرایی بخش های تابعه به هیأت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه (شهرستان مرکز استان) اعلام می دارد. ناظران شورای نگهبان ذیل صورت جلسه را امضاء کرده و اگر نظری داشته باشند ذکر می کنند.

ماده ۹۹- هیأت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه بلافاصله پس از دریافت نتایج انتخابات شهرستان های تابعه نتیجه کلی انتخابات خیرگان استان را با اطلاع ناظرین استان آگهی کرده و به ستاد انتخابات کشور نیز اعلام می دارد.

ماده ۱۰۰- هیأت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه طرف دو روز از تاریخ انتشار آگهی نتیجه انتخابات، شکایات مربوط به انتخابات را دریافت و ظرف ۴۸ ساعت با حضور ناظرین شورای نگهبان به آنها رسیدگی و نتیجه نهائی را صورت جلسه نموده و به ستاد انتخابات کشور اعلام می دارد.

برنامه روز اخذ رأی و قرانت آراء دور دوم

برنامه دور اول اخذ رأی با توجه به نکات زیر، در دور دوم تکرار می گردد.

- ۱- شناسنامه مراجعه کنندگان به دو مهر انتخابات خبرگان ممهور نشده باشد.
- ۲- برگ تعرفه و اخذ رأی هنگام رأی گیری دور دوم به مهر انتخابات خبرگان ممهور می گردد. محل مهر دور دوم در پایین برگ رأی و دفتر ثبت نام (تعرفه انتخابات) است.
- ۳- شناسنامه رأی دهنده به مهر دور اول انتخابات همان حوزه انتخابیه ممهور باشد.
- ۴- چنانچه شناسنامه رأی دهنده دارای مهر دور اول انتخابات باشد، به مهر دور دوم در کنار مهر دور اول ممهور می گردد.
- ۵- چنانچه شناسنامه رأی دهنده فاقد مهر دور اول انتخابات خبرگان باشد، هنگام رأی گیری دور دوم به دو مهر در کنار هم ممهور می گردد تا رأی دهنده نتواند برای بار دوم به شعبه اخذ رأی دیگری مراجعه نموده و دوبار رأی دهد.

فصل هشتم - شکایات و مقررات جزائی و مواد متفرقه

ماده ۱۰۱- ستاد انتخابات کشور بلافاصله پس از دریافت سه نسخه از صورت جلسه نهائی نتایج انتخابات هر استان دو نسخه از صورت جلسه مذکور را به هیأت نظارت مرکزی شورای نگهبان تسلیم می کند و هیأت پس از بررسی و اظهار نظر يك نسخه آن را در اختیار شورای نگهبان قرار می دهد.

ماده ۱۰۲- کسانی که از نحوه برگزاری انتخابات شکایت داشته باشند، می توانند ظرف يك هفته از تاریخ اخذ رأی شکایت خود را به دبیرخانه شورای نگهبان تسلیم دارند.

ماده ۱۰۳- شورای نگهبان حداکثر ظرف يك هفته پس از دریافت صورت جلسه نهائی نتیجه انتخابات خبرگان هر استان از هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات، نظر قطعی خود را نسبت به انتخابات انجام شده آن استان به وسیله هیأت نظارت مرکزی به ستاد انتخابات کشور اعلام خواهد داشت.

ماده ۱۰۴- ستاد انتخابات کشور پس از دریافت نظریه شورای نگهبان، مراتب را به فرمانداری مرکز حوزه انتخابیه جهت ابلاغ به هیأت اجرایی انتخابات به منظور صدور اعتبارنامه منتخب یا منتخبین خبرگان استان اعلام می دارد.

ماده ۱۰۵- صدور اعتبار نامه منتخبین منوط به اعلام نظر شورای نگهبان است و اعتبار نامه منتخبین ملحق به عکس آنان در پنج نسخه از طرف هیأت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه تهیه و تنظیم و يك نسخه از آن را به منتخب تسلیم و سه نسخه از آن به ستاد انتخابات کشور ارسال می گردد.

ماده ۱۰۶- شکایاتی که در جریان انتخابات خبرگان به شورای نگهبان یا ناظران آن یا هیأت های اجرایی تسلیم می شود، مانع از ادامه انتخابات نخواهد بود.

ماده ۱۰۷- هیچ يك از اعضاء هیأت های اجرایی و اعضاء شعب ثبت نام و اخذ رأی و ناظرین شورای نگهبان نباید با نامزدهای انتخابات خبرگان استان خویشاوندی نسبی و یا سببی تا درجه سوم داشته باشند.

ماده ۱۰۸- به هیأت های اجرایی بخش ها اجازه داده می شود که در صورت احساس ضرورت با نظر ناظرین شورای نگهبان نسبت به تعویض تمام یا عده ای از اعضاء يك یا چند شعبه ثبت نام و اخذ رأی در دور دوم انتخابات اقدام نمایند ولی محل استقرار شعب ثبت نام و اخذ رأی برای دور دوم انتخابات همان محل های قبلی بوده و غیرقابل تغییر است.

ماده ۱۰۹- هرکس در هر دور انتخابات برگ انتخابات خبرگان را بخرد و یا بفروشد و یا در اوراق تعرفه انتخابات تقلب و یا در امر انتخابات به نحوی از انحاء اخلاص یا تقلب و تزویر و خیانت نمایند یا به تهدید یا تطمیع متوسل شود یا با شناسنامه متعلق به دیگری یا با شناسنامه مجعول با علم به جعلیت آن رأی بدهد، یا بگیرد و یا بیش از یکبار رأی دهد بر طبق مقررات مسؤول خواهد بود.

ماده ۱۱۰- وزارت کشور مأمور اجرای قانون انتخابات خبرگان بوده و مسؤول حسن جریان انتخابات است و بدین منظور می تواند مأمورینی جهت بازرسی و کنترل جریان انتخابات به طور ثابت یا سیار به استان ها، شهرستان ها، بخش ها و شعب ثبت نام و اخذ رأی اعزام دارد.

ماده ۱۱۱- وزارت کشور موظف است با کسب نظر شورای نگهبان در اولین فرصت مناسب، انتخابات مجدد را در حوزه هائی که انتخابات آنها متوقف و یا باطل شده بر اساس قانون انتخابات خبرگان و آئین نامه اجرایی آن برگزار نماید.

ماده ۱۱۲- هر گاه يك يا چند نفر از خبرگان فوت يا استعفاء نمايند و يا به هر علتی حوزه انتخابیه ای نماينده ای را از دست بدهد، در صورتی که بيش از يك سال به پايان دوره قانونی مجلس خبرگان باقی باشد وزارت کشور با تأييد شورای نگهبان برای انتخاب جانشين آنان براساس قانون انتخابات خبرگان و آئين نامه اجرایی آن اقدام می نماید مدت نمايندگی اينگونه منتخبين فقط تا پايان دوره قانونی مجلس خبرگان است.

ماده ۱۱۳- هرگاه يك يا چند نفر از نامزدها در خاتمه رأی گيری در دور اول انتخابات با اکثریت مطلق آراء و يا در دور دوم با اکثریت نسبی انتخاب شده ولی قبل از صدور اعتبارنامه استعفا و يا فوت نمايند در صورت تأييد شورای نگهبان هیأت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه به جای آنان از نفرات بعدی به ترتيب تعداد رأی انتخاب و نسبت به صدور اعتبار نامه آنان اقدام خواهد کرد.

ماده ۱۱۴- عضویت هر فرد در بيش از يك هیأت اجرایی انتخابات خبرگان ممنوع است.

ماده ۱۱۵- دستورالعمل مالی و اجرایی انتخابات خبرگان را وزارت کشور تهیه و به اجرا می گذارد.

ماده ۱۱۶- این آئين نامه که مشتمل بر ۱۱۶ ماده و ۱۸ تبصره است در جلسه مورخ ۶۱/۷/۱۸ به تصویب شورای نگهبان رسید.